

Warszawa, dnia 02 września 2020 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

PS1.056.2.2020

Odpowiadając na Państwa wystąpienie z dnia 17 sierpnia 2020 r., wniesione drogą elektroniczną, w zakresie zmiany przepisów dotyczących opłaty skarbowej, na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1123, z późn. zm.), uprzejmie wyjaśniam.

Informuję Państwo o trudnej sytuacji politycznej na Białorusi i w związku z tym wnoszą o niepobieranie od obywateli Białorusi opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia na pobyt czasowy osób, które w ciągu ostatnich trzech miesięcy nie wyjeżdżały z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium Republiki Białoruś i którym kończy się termin ważności wizy albo karty pobytu. Wnoszą Państwo również o niepobieranie opłaty skarbowej za przedłużenie terminu ważności wizy.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. c ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1000, z późn. zm.) opłacie tej podlega w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej wydanie zezwolenia (pozwolenia, koncesji). Stosownie do art. 4 ww. ustawy wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia określa załącznik do ustawy. W Części III załącznika do ww. ustawy w ust. 2 i 7 wymienia się jako przedmiot opłaty skarbowej zezwolenie na pobyt czasowy oraz przedłużenie wizy. Stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy od wydania zezwolenia (pozwolenia, koncesji) obowiązek zapłaty opłaty skarbowej powstaje z chwilą złożenia wniosku o ich wydanie.

Uprzejmie informuję, że zasadą jest zapłata podatków i opłat nałożonych przepisami prawa. Obowiązujące przepisy podatkowe przewidują jednak szereg preferencji, w tym skutkujących brakiem poniesienia ciężaru daniny publicznoprawnej, w sytuacji wystąpienia istotnych dla

podatnika okoliczności. Na podstawie art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1325) organ podatkowy, na wniosek podatnika w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Stosownie do art. 3 pkt 3 lit c ww. ustawy powyższe ulgi stosuje się również do opłaty skarbowej.

Przewidziany katalog ulg odnosi się do przyszłych należności oraz zaszłych zobowiązań, które w związku z brakiem ich zapłaty w przewidzianym terminie określane są zaległościami podatkowymi. Przywołany przepis umożliwia we wskazanych okolicznościach ich umorzenie. W efekcie zaległość podatkowa wygasa, a na podatniku nie ciąży zobowiązanie publicznoprawne.

Złożenie wniosku w sprawie zezwolenia na pobyt czasowy lub przedłużenie wizy wiąże się z obowiązkiem zapłaty opłaty skarbowej. Uścić ją należy z góry. Brak zapłaty obliguje organ administracji rozpatrujący wniosek do wezwania zainteresowanego do jej zapłaty. Zapłata stanowi bowiem warunek podjęcia przez organ administracji postępowania zgodnie z wnioskiem. Ustawodawca przewidział jednak wyjątki od tej zasady. Zgodnie z art. 261 § 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.) organ powinien rozpatrzyć wniosek mimo nieuiszczenia należności, jeżeli za niezwłocznym jego załatwieniem przemawiają względy społeczne lub ważny interes strony. Wykazanie zatem przez wnioskodawcę istnienia ważnego jego interesu powinno skutkować rozpatrzeniem wniosku pomimo braku zapłaty opłaty skarbowej.

Na uwadze mieć należy, że pozytywne rozpatrzenie wniosku przez organ administracji, tj. wydanie zezwolenia na pobyt czasowy lub przedłużenie terminu ważności wizy kończy jedynie postępowanie administracyjne, nie zamyka jednak kwestii należnej opłaty skarbowej. Przepisy przewidują bowiem, że w zakresie opłaty skarbowej przyznanie ulgi w jej zapłacie wymaga złożenia odrębnego wniosku do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na siedzibę organu, który wydaje zezwolenie (pozwolenie, koncesję). Przywołany wyżej art. 67a ustawy Ordynacja podatkowa zawiera katalog możliwych ulg podatkowych, w tym omówione umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę. Uzasadnienie dla przyznania ulgi stanowi ważny interes podatnika lub interes publiczny. We wszczętym wnioskiem o przyznanie ulgi postępowaniu podatkowym ponownie należy więc dowieść wystąpienia tych okoliczności.

W zamieszczonym w bazie NetLegalis publikacji: Ordynacja podatkowa. Komentarz pod red. prof. dr hab. Henryka Dzwonkowskiego w komentarzu do art. 67a wskazuje się, na następujące tezy z wyroków sądów administracyjnych dotyczące wystąpienia ważnego interesu strony uzasadniającego przyznanie ulgi podatkowej. „Przy podejmowaniu decyzji należy uwzględnić nie tylko osobistą sytuację majątkową podatnika, lecz także związek, jaki zachodzi pomiędzy obniżeniem zdolności płatniczej a zajściem wypadków powodujących i uzasadniających niemożność zapłaty (wyr. NSA z 26.11.1999 r., I Sa/Łd 13/98, OSG 2001, Nr 12, poz. 134). Jest ono uzasadnione w przypadkach spowodowanych działaniem czynników, na które podatnik nie może mieć wpływu i które są niezależne od sposobu jego postępowania (wyr. NSA z 15.5.1991 r., SA/Gd 295/91, POP 1994, Nr 1, poz. 7). Uzasadnia umorzenie również

brak środków na pokrycie niezbędnych wydatków bieżących, koniecznych do utrzymania rodziny, w tym małoletnich dzieci, spowodowany niskimi dochodami; brak ten może być w określonych okolicznościach uznany za podstawę umorzenia (wyr. NSA z 18.6.1999 r., I SA/Łd 1120/97, niepubl.). Przesłanką umorzenia może być pożar, choroba oraz bezrobocie osoby zobowiązanej, jeżeli nie posiada ona innych źródeł dochodu pozwalających na spłatę należności (wyr. NSA z 17.3.1994 r., SA/Po 3597/93, Wspólnota 1994, Nr 39, s. 14). Pożądane jest porównywanie sytuacji ubiegającego się o umorzenie z sytuacją przeciętnego podatnika danego podatku (wyr. NSA z 1.6.1994 r., III SA 1734/93, Wspólnota 1994, Nr 42, s. 16). Generalnie umorzenie należy zastosować, gdy zapłata zaległości podatkowych naruszałaby elementarne zasady sprawiedliwości i praworządne relacje między obywatelami a państwem (wyr. NSA z 7.5.1999 r., III SA 5402/98, niepubl.)”.

Składając wniosek o umorzenie zaległości podatkowej należy więc wskazać na wystąpienie okoliczności, które w indywidualnej sprawie zainteresowanego uzasadniają przyznanie wnioskowanej ulgi.

W przypadku wydania zezwolenia na pobyt czasowy lub przedłużenia terminu ważności wizy bez zapłaty z góry opłaty skarbowej, pozytywne rozpatrzenie wniosku o umorzenie zaległości podatkowej skutkowało będzie bezkosztowym uzyskaniem wymienionych pozwoleń. Oczekiwany przez Państwa skutek jest więc możliwy do uzyskania poprzez odwołanie się do obowiązujących przepisów.

Z upoważnienia Ministra Finansów
Dyrektor
Departamentu Podatków Sektorowych,
Lokalnych oraz Podatku od Gier
Justyna Przekopiak
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/